

2021-08-19

Eskilstuna kommun
Kultur- och fritidsförvaltningen
631 86 Eskilstuna

Husföreningen E 18, Funktionsrätt Eskilstuna och Funktionsrätt Sörmland avger gemensamt synpunkter på Kultur och fritidsförvaltningens remiss angående förslag till ny policy och nya riktlinjer för Eskilstuna kommuns föreningsstöd.

Husföreningen E 18 har till uppgift att svara för verksamhet och drift av Föreningshuset E 18 (Eleonoragatan 18, Eskilstuna) Husföreningen E 18 är en demokratisk ideell förening som är partipolitiskt och religiöst obunden.

I föreningen ingår de föreningar som har kanslilokal eller är skåpförening i de lokaler Eskilstuna kommun upplåter till föreningar på Eleonoragatan 18 i Eskilstuna.

Funktionsrätt Eskilstuna är en Samarbetsorganisation för funktionshindersföreningar i Eskilstuna. Föreningen är en religiöst och partipolitiskt obunden ideell förening vars medlemmar är funktionshindersföreningar eller närliggande föreningar som även arbetar med funktionshinderfrågor.

Funktionsrätt Eskilstunas uppgifter är att verka för att medlemsföreningarnas intressen i gemensamma och övergripande frågor tas tillvara i kommunen, att underlätta och stödja medlemsföreningarnas arbete genom, kontakt-, utbildnings- och informationsverksamhet.

Funktionsrätt Sörmland är ett partipolitiskt och religiöst obundet samarbetsorgan för funktionshindersföreningarna i Sörmlands län.

Funktionsrätt Sörmlands uppgifter är att påverka politiker och myndigheter att skapa förutsättningar för människor med funktionsnedsättningar att delta i samhället på lika villkor. För att kunna påverka krävs kunskap, engagemang och samordning.

Sammanfattning

Förvaltningens förslag innebär kraftiga försämringar för personer med funktionsnedsättning och för verksamheten i Föreningshuset E 18 och därför avvisar vi förvaltningens förslag till hyressättning för Eskilstunaföreningarnas kanslier, för förråd, och avgifter för användande av sammanträdesrummen, samt att bokning av sammanträdesrum ska ske via förvaltningens bokningssystem.

Om förvaltningens förslag trots våra invändningar kommer att genomföras anser vi att verkställande bör senareläggas och gälla tidigast från och med år 2023 så att föreningarna får en rimlig möjlighet att se över sin ekonomi och verksamhet.

Allmänt

Kultur och fritidsförvaltningen inbjöd föreningslivet till dialogmöten om översynen av föreningsstödet. I dialogmötet deltog flera företrädare från de föreningar som har sin verksamhet förlagd till Föreningshuset E 18 på Eleonoragatan 18 i Eskilstuna. Dialogmötet gav inte svar på de frågor som ställdes om hur översynen påverkar verksamheten för föreningarna som är verksamma i Föreningshuset. Därför hemställde föreningarna att få "ett eget" dialogmöte för att söka svar på det som upplevdes oklart i översynen. Ett sådant dialogmöte hölls senare. Tyvärr fick vi inte möjlighet att redovisa bakgrunden till Föreningshusets tillkomst och hur verksamheten fungerar. Vi upplevde mötet som ensidig information från förvaltningens sida eftersom vi inte gavs tillfälle att framföra våra synpunkter.

Vid mötet framkom uppgifter om förändringar som innebär kraftiga förändringar för verksamheten i Föreningshuset och som inte finns beskrivna i remissutgåvorna "Policy för Eskilstuna kommuns stöd till föreningsstöd" och "Riktlinjer för Eskilstuna kommuns föreningsstöd".

Vi anser att förslaget till såväl policy som riktlinjer är direkt missvisande eftersom det i förslagen inte redovisar helheten. I förslaget undanhåller förslagsställarna relevant fakta för de som skall yttra sig om förslagen men också till de politiska organ som ska fatta beslut om policy och riktlinjer.

Bakgrund till Föreningshuset E 18

År 2005 diskuterade funktionshindersrörelsen och representanter för Kultur och fritidsförvaltningen behovet av samlokalisering av funktionshindersföreningarna i Eskilstuna. Föreningarna fanns utspridda på olika adresser inom kommunen. Några föreningar hade i förhållande till sin verksamhet för stora lokalytor. Det fanns ett gemensamt intresse mellan Kultur och fritidsförvaltningen och funktionshindersrörelsen att få ned hyreskostnaderna samt att verka för bättre utnyttjande av kommunens ekonomiska bidrag till föreningarna. Kommunens bidrag till funktionshindersföreningarna bestod i verksamhetsbidrag och hyresbidrag.

Flertalet av funktionshindersrörelsens distrikt och länsföreningar i Södermanland hade också sina kanslier på olika platser i Eskilstuna och dessa var också intresserade av att samlokaliseras med "Eskilstunaföreningarna".

Diskussionerna om samlokalisering ledde så småningom fram till att vi fann lämpliga lokaler på Eleonoragatan 18. Lokalerna uppfyllde funktionshindersföreningarnas krav på såväl tillgänglighet som fråntillgänglighet, erforderligt antal sammanträdesrum, förråd och tillgång till fria parkeringsplatser. Lokalerna anpassades till vår verksamhet och vi flyttade in i två omgångar, år 2006 och 2008.

Kultur och fritidsförvaltningen och funktionshindersföreningarna överenskom om en "paketlösning" som i korthet innebar:

- att slopa hyresbidraget och i stället införa ett verksamhetsbidrag till "Eskilstunaföreningarna"
- att upplåta lokalerna till funktionshindersföreningarna,
- att förvaltningen beslutar om vilka föreningar som ges tillträde till lokalerna,
- att förvaltningen inte skulle ta ut någon hyresavgift av "Eskilstunaföreningarna,
- att funktionshindersföreningar som ej var "Eskilstunaföreningar" skulle betala hyra för sina kanslilokaler.
- att förvaltningen står för el, värme, vatten och städning,

att funktionshindersföreningarna skulle bilda en "husförening" med uppgift att ansvara för driften och att vara föreningarnas part gentemot förvaltningen i frågor som rör lokalfrågorna.

Det var meningen att ett skriftligt avtal om ovanstående paketlösning skulle tas fram av Kultur och fritidsförvaltningen men trots flera påtalanden från vår sida har inget avtalsförslag tagits fram av förvaltningen.

Lokalerna vid Eleonoragatan 18 döptes senare till Föreningshuset E 18. Samlokaliseringen har fungerat mycket bra och vi har känt en stolthet över att kommunen tillhandahållit bra föreningslokaler. En stolthet som vi vet att även den politiska ledningen inom kommunen delar.

Vi är i dagsläget trettioåtta (38) föreningar som är verksamma i Föreningshuset E 18, varav 20 är "Eskilstunaföreningar och 18 är distrikt/länsföreningar. Flertalet föreningar har eget eller delat kansli medan några föreningar är "skåpföreningar".

Föreningshuset har varit en fantastiskt social träffpunkt för föreningsmedlemmarna där utbyte av de omfattande erfarenheter och kunskaper föreningarna besitter. Alla såväl lokala som centrala möten ryms i lokalerna samt förutsättningar för både kursverksamhet och enklare festligheter.

Förändringar som innebär kraftiga försämringar för verksamheten i Föreningshuset och som inte finns beskrivna i remissutgåvorna "Policy för Eskilstuna kommuns stöd till föreningsstöd" och "Riktlinjer för Eskilstuna kommuns föreningsstöd".

I remissutgåvan står det ingenting om de förändringar Kultur och Fritidsförvaltningen avser att genomföra för verksamheten i Föreningshuset E 18. Vid de dialogmöten förvaltningen inbjudit till ställdes föreningsrepresentanter frågor om hur översynen påverkar verksamheten vid Föreningshuset E 18. Under hand har det framkommit att förvaltningen avser att frånga om den muntliga överenskommelse som gjordes mellan förvaltningen och funktionshindersföreningarna genom att från och med 2022-01-01 avgiftsbelägga nyttjandet av de sammanträdesrum som finns i Föreningshuset E 18 samt att Eskilstunaföreningarna ska betala hyra för sina kanslilokaler och förråd. Det har också framkommit att sammanträdesrummen på Föreningshuset E 18 ska bokas via förvaltningens eget bokningssystem.

Vi är starkt kritiska till att förvaltningens avsikt inte redovisas i remissutgåvan. Förvaltningens förslag har inte heller redovisats i kommunens råd för funktionsrättsfrågor. Rådet har kommunstyrelsens uppdrag att vara samrådsorgan i frågor som rör personer med funktionsnedsättning. Förvaltningens förslag innebär så pass kraftiga försämringar för personer med funktionsnedsättning varför ärendet innan det gick ut på remiss borde ha redovisats i Rådet för funktionsrättsfrågor.

Det har under hand framkommit att förvaltningens beslutet om att frångå den tidigare muntliga överenskommelsen grundar sig på ett beslut från en tidigare översyn av föreningsstödet men att beslutet inte har blivit verkställt. Något sådant beslut har aldrig kommunicerats med de föreningar som har verksamhet på Föreningshuset E 18.

Förvaltningen har redovisat den tänkta hyressättningen för Eskilstunaföreningarna. I redovisningen saknas den tänkta hyreskostnaden för länsföreningar och för skåpföreningar. Det är Kultur och fritidsförvaltningen som beslutar om vilka föreningar som får ha verksamhet i Föreningshuset E 18. Redovisningen är inte komplett eftersom några föreningar saknas. Redovisningen av de hyreskostnader föreningarna drabbas av från och med 2022-01-01 är bristfällig. Respektive förening har inte fått besked från förvaltningen om de kommande hyresförhållandena. Föreningarna ska senast den 1 september 2021 lämna in ansökan till Kultur och fritidsförvaltningen om verksamhetsbidrag för år 2022. Det är av största vikt att hyreskostnaderna blir kända för föreningarna i god tid så att de kan ta hänsyn till dessa i samband med ansökan om verksamhetsbidrag.

Vi har analyserat föreningarnas kommande kanslihyror och kostnaderna för utnyttjande av sammanträdesrum med utgångspunkt för den verksamhet som bedrevs år 2019. I analysen har vi inte tagit med hyreskostnaden för förråd eftersom förvaltningens hyressättning för dessa är otydlig. Alla föreningar har inte egna förråd. Flera föreningar delar på samma förråd.

Analysen visar att för många föreningar går största delen av verksamhetsbidraget åt till att täcka hyreskostnader för kansli och sammanträdesrum. För några föreningar räcker verksamhetsbidraget inte till.

Vår analys redovisas som bilaga till detta yttrande.

Bokning av sammanträdesrum sker i dag via Föreningshusets eget webbaserade bokningssystem. Detta bokningssystem användes även för bokning av sammanträdesrum i funktionshindersföreningarnas lokaler i Katrineholm och Nyköping. Vårt gemensamma bokningssystem är en viktig förutsättning för samarbetet inom funktionshindersrörelsen såväl lokalt som regionalt.

Om bokning av sammanträdesrum på Föreningshuset E 18 måste ske via Kultur och fritidsförvaltningens bokningssystem förutsätter det att detta system uppfyller de tillgänglighetskrav som offentliga organ ska tillämpa. Våra frågor om förvaltningens bokningssystem uppfyller tillgänglighetskraven har inte besvarats.

Förvaltningens förslag innebär att "konceptet E18" försvinner. Förvaltningens förslag innebär att "byråkratisera" verksamheten och att det är i direkt motsats till den slogan som förvaltningen skriver som delrubrik för remissen "Sveriges mest föreningsvänliga kommun".

Vi avvisar förvaltningens förslag till hyressättning för Eskilstunaföreningarnas kanslier, för förråd, och avgifter för användande av sammanträdesrummen, samt att bokning av sammanträdesrum ska ske via förvaltningens bokningssystem.

Om förvaltningens förslag bifalles anser vi att verkställande bör senareläggas och gälla tidigast från och med år 2023 så att föreningarna får en rimlig möjlighet att se över sin ekonomi och verksamhet.

Synpunkter på förslaget till policy

1.2 Fördelning av föreningsstödet

Villkoren för föreningsstöd ska vara likvärdiga för alla föreningar i Eskilstuna kommun.

Vi anser att föreningar har olika förutsättningar och att alla föreningar därför inte "kan dras över en kam". Funktionshindersföreningarna kan inte jämföras likvärdiga med idrottsföreningar. Förutsättningarna för funktionshindersföreningar att bedriva verksamhet skiljer sig avsevärt från övrig föreningsverksamhet. Dessa förutsättningar borde vara väl kända av den förvaltning som har till uppgift att ansvara för kommunens föreningsstöd. Vi hade gärna informerats närmare om dessa förutsättningar i samband med de dialogmöten som förvaltningen inbjöd till men där vi inte gavs detta tillfälle.

Gällande lagstiftning eller annan rättslig reglering

Lagar som påverkar arbetet:

♣ *Kommunallagen*

♣ *Barnkonventionen*

♣ *Diskrimineringslagen*

♣ *Alkohollagen*

Här saknar vi FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vi anser att denna konvention ska beaktas i all verksamhet som kommunen är involverad i.

I policy och riktlinjer bör även beaktas kommunens egna policydokument, exempelvis kommunens tillgänglighetsplan.

Synpunkter på förslaget till riktlinjer

Villkor som ska uppfyllas av föreningen

Vi tillstyrker de kriterier som anges i riktlinjerna som måste uppfyllas för att vara stödberättigad förening.

Villkor för bidrag till särskild samhällsnytta

Bedömning av ansökningar

Ansökningarna bedöms utifrån föreningens beskrivning i ansökan, ovanstående prioriteringar och att föreningen intygar att de följer ovanstående villkor.

Vi anser att bedömningen av ansökningarna utifrån "föreningens beskrivning" kan innebära att föreningar som har en skriftligt välformulerad ansökan gynnas på bekostnad av föreningar som inte har samma förutsättningar att uttrycka sig välformulerat i skrift.

Ett kommunalt föreningsstöd skall vara enkelt, tydligt och transparent både för bidragsgivaren kommunen och för mottagaren den enskilda föreningen. Nuvarande bidragssystem uppfyller alla dessa krav genom att kommunen upplåter lokalen på Eleonoragatan 18. Kommunen upplåter lokalen hyresfritt samtidigt som inget hyresbidrag behöver utgå. Att övergå till en ny modell som den kommunens utredning föreslår bidrar bara till ökad administration både för kommunen och den enskilda föreningen. Varje år skall ansökan om bidrag göras via en internetjänst som flera föreningar upplever krånglig och svårhanterlig vilket medför frustration för föreningarna. Detta borde vägas in innan man beslutar att införa ett mer administrativt tungrovt bidragssystem.

Vi anser att verksamhetsbidraget bör bestå av ett antal "byggstenar" och vara konstruerat så att föreningar ska veta att de behandlas likvärdigt inom kategorin Särskild samhällsnytta. Vi deltar gärna i en diskussion om denna konstruktion av verksamhetsbidrag.

*Villkor för överenskommelser om föreningsdrift på kommunala anläggningar
Föreningar kan skriva överenskommelser om föreningsdrift med Kultur och fritidsförvaltningen om de vill ansvara för drift och skötsel på:*

- *en kommunal anläggning, som i första hand nyttjas av den egna föreningen*

Vi välkomnar en överenskommelse som reglerar en paketlösning för samtliga föreningar som har godkänts av Kultur och fritidsförvaltningen för att bedriva verksamhet på Föreningshuset E 18.

- *Föreningen redovisar all tid de nyttjar anläggningen i Kultur och fritidsförvaltningens bokningssystem för att synliggöra statistik och beläggningsgrad.*

Om bokning av sammanträdesrum på Föreningshuset E 18 måste ske via Kultur och fritidsförvaltningens bokningssystem förutsätter det att detta system uppfyller de tillgänglighetskrav som offentliga organ ska tillämpa. Våra frågor om förvaltningens bokningssystem uppfyller tillgänglighetskraven har inte besvarats.

Vi avvisar förslaget om att bokning av sammanträdesrummen i Föreningshuset E 18 ska ske via Kultur och fritidsförvaltningens eget bokningssystem.

Sammanfattning

Med hänvisning till vad vi anført ovan avvisar vi Kultur och fritidsförvaltningens förslag till hyressättning för Eskilstunaföreningarnas kanslier, för förråd, och avgifter för användande av sammanträdesrummen, samt att bokning av sammanträdesrum ska ske via förvaltningens bokningssystem.

Om förvaltningens förslag trots våra invändningar kommer att genomföras anser vi att verkställande bör senareläggas och gälla tidigast från och med år 2023 så att föreningarna får en rimlig möjlighet att se över sin ekonomi och verksamhet.

Husföreningen E 18

Ingvar Edin
Ordförande

Funktionsrätt Eskilstuna

Lisbeth Flodman
Ordförande

Funktionsrätt Sörmland

Sven-Erik Fritz
Ordförande

Bilaga, Analys av verksamhetsbidrag och hyreskostnader av kansli och sammanträdesrum

Förening	Bidrag 2019	Kanslihyra	% av bidraget i kanslihyra	bokad tid	tid*47:-	% av bidraget i hyra av konf.rum	Hyreskostnad kansli och konf.rum	% av bidrag
Attention Eskilstuna Strängnäs	17 000	3 600	21%	7,5	353	2%	3 953	23%
Demensföreningen i Eskilstuna	0	0		18,5	870		870	
DHR Eskilstuna	3 500	2 400	69%	13	611	17%	3 011	86%
Dyslexiförbundet Eskilstuna	11 000	3 600	33%	56	2 632	24%	6 232	57%
Eskilstuna Diabetesförening	13 000	7 600	58%	34	1 598	12%	9 198	71%
Eskilstuna Fibromyalgiförening	8 000	0	0%	0	0	0%	0	0%
Eskilstuna Strokeförening	15 000	4 000	27%	37	1 739	12%	5 739	38%
Frivilligcentralen	100 000	7 200	7%	117,5	5 523	6%	12 723	13%
Funktionsrätt Eskilstuna	20 000	7 200	36%	176,5	8 296	41%	15 496	77%
Grunden Eskilstuna	15 000	3 600	24%	93	4 371	29%	7 971	53%
HjärtLung Eskilstuna	12 000	4 400	37%	160,5	7 544	63%	11 944	100%
Husföreningen	25 000	3 600	14%	55,5	2 609	10%	6 209	25%
Hörselskadades förening i Eskilstuna	0	4000		114	5 358		9 358	
Kamratföreningen Änkor och Änkemän	8 000	0	0%	138,5	6 510	81%	6 510	81%
Neuro Eskilstuna	5 000	3 600	72%	30	1 410	28%	5 010	100%
Personskadeförbundet RTP Norra Sörmland	0	0		69	3 243		3 243	
Psoriasisförbundet Eskilstuna	8 000	2 400	30%	8	376	5%	2 776	35%
RBU i Eskilstuna	9 000	4 000	44%	94	4 418	49%	8 418	94%
Reumatikerföreningen Eskilstuna	15 000	4 400	29%	157,5	7 403	49%	11 803	79%
SRF Synskadades lokalförening i Eskilstuna	4 000	3 600	90%	14,5	682	17%	4 282	107%
Tabu och Kunskap Tok	100 000	3 600	4%	3,5	165	0%	3 765	4%